

7/3523
G.K.99

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 2465
Konu : Hatay Milletvekili
Dr.Birol ERTEM'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016
02 Mayıs 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29.03.2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Dr.Birol ERTEM'in Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/3523 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

HATAY MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR.BİROL ERTEM'İN
TBMM 7/3523 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Dünya Sağlık Örgütü Uluslararası Kansere Araştırma Merkezi'nin 2013 yılında yapmış olduğu açıklama şu şekildedir: Dış ortam hava kirliliği ve buna yol açan kömür kaynaklı karbon emisyonu ve parçacık madde (PM) insan için grup 1 kanserojendir. Hava kirliliğinin kanın akışkanlığını da azaltarak kalp krizlerine ve felçlere yol açtığı ayrıca hematolojik, solunum, nörolojik ve kardiyovasküler sistemler üzerinde kalıcı etkiler bıraktığı bilimsel bulgulardandır. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın resmi hava kalitesi izlem ağı verilerine göre 2015 yılı için izin verilen PM 10 değeri 56 g/m³ iken Hatay ve Adana'da bulunan değer 80 g/m³ olmuştur. Mersin ve Osmaniye'de de bulunmuş değerler kabul edilebilir değerlerin üstündedir. Bunun anlamı, Doğu Akdeniz illerimizde kansere yakalanma riski, temiz hava soluyan diğer insanlara göre daha yüksektir.

İskenderun Körfezi'nin iki yakasında şu anda çalışan 1200 MW gücünde İskenderun-Atlas, 1200 MW gücünde Sugözü-Yumurtalık, 800 MW gücünde Sanko-Yumurtalık ve 900 MW gücünde Egemer-Erzin kömürden elektrik santralleri bulunmakta olup bu tesislerin bacalarından günde 3 tonun üzerinde parçacık madde (PM10) havaya salınırken ENERJİ PİYASASI DENETLEME KURULU tarafından bölgede lisanslandırılmış YAPIMI PLANLANAN toplam gücü 5485 MW olan 7 ek kömürden elektrik üretim tesisi (Hakan-Ceyhan, Selena-Erzin, Sanko-Yumurtalık, Hunutlu- Yumurtalık, Ayas-Yumurtalık, Atakaş-İskenderun, Tosyalı-İskenderun ve İçtaş-Yumurtalık) söz konusudur. Bir tesis de henüz ÇED aşamasında olup, Çınarlı kömür santralinin kurulması planlanan yer de Yumurtalık'tır.

Bu çerçevede:

1-Bölgemizdeki hava kirliliğinin belirlenmiş kaynakları nelerdir? Bölgede kurulmuş kömür yakan elektrik üretim santrallerinin belirlenmiş etkileri nelerdir? Bu hava kirliliğini önlemek için ne önlemler aldınız? Kime ne ceza yazdınız ve yazacaksınız?

2-Bölgemizde ve tüm ülkemizde sel baskınlarına, hortumlara ve benzeri istenmeyen iklim olaylarına yol açan iklim değişikliğinin insan eliyle gerçekleştiği bilimsel bir bulgu iken buna yol açan ana kaynağın karbon emisyonu yaratan kömürden elektrik üretim tesisleri olduğuna inanıyor musunuz?

3-Türkiye Cumhuriyeti hükümeti olarak 2015 yılındaki Paris Anlaşmasına imza koyduğunuza göre karbon emisyonlarını azaltmak için bölgemizde hangi önlemleri almayı düşünüyorsunuz?

4-Şu anda Körfezde 8728 MW kömürlü termik santral yükü varken ve 3 ton/gün parçacık madde (PM10) salındığı için büyük bir sağlık riski varken yeni planlanan kömürlü termik santrallerle birlikte 7 ton/gün PM10 salındığında bölgede nefes alınabileceğini düşünüyor musunuz? Bu yeni planlanan tesislere ÇED raporlarını nasıl verdiniz? Hemşerileriniz Adanalılara gaz maskeleri ile dolaşmalarını mı önerirsiniz?

5-Hatay'ın Erzin ilçesinde yapımı planlanan 900 MVV'lık Selena/Bendis kömürlü termik santralının ÇED raporunun bölüm IV (166-167)'de 30 günlük parçacık madde (PM10) ölçümlerinin 20 gününde PM10 değeri 100 g/m3 üzerinde çıktığı halde ÇED Raporu nasıl onaylanmıştı

CEVAPLAR:

Adana ve Hatay illerinde mevcut kömür yakan elektrik üretim santrallerine, 2015 yılı içerisinde toplam 20 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiş ve cezai müeyyide gerektiren bir durumla karşılaşılmamıştır. Ayrıca anılan illerde; Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri ve Bakanlığımızca yetki devri verilen Belediye Başkanlıklarınca, 2.014,07 TON katı yakıt (kömür) denetimi yapılmış ve cezai müeyyide gerektiren bir durumla karşılaşılmamıştır.

30 Kasım - 12 Aralık 2015 tarihleri arasında Paris'te, Birleşmiş Milletler nezdinde dört yıldır devam eden evrensel yeni iklim anlaşmasının hazırlanması müzakereleri sürecinde 21. Taraflar Konferansı (COP 21) sonucunda 195 ülkenin oy birliği ile kabul edilen Paris Anlaşması, 22 Nisan 2016-21 Nisan 2017 tarihleri arasında 1 yıl süre ile New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde, taraf ülkelerin imzasına açık tutulacaktır.

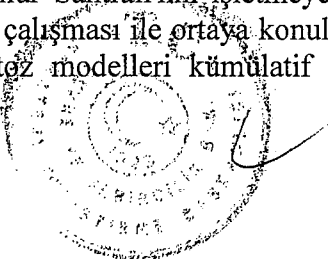
Türkiye, 30 Eylül 2015 tarihinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi sekreteryasına ulusal katkı niyetini sunarak sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar referans senaryoya göre % 21'e kadar azaltmayı hedeflediğini beyan etmiştir.

Türkiye'nin ulusal düzeyde beyan etmiş olduğu bu hedef doğrultusunda kaliteli altyapı projelerini hayata geçirerek, yeni ve temiz teknolojilerden yararlanıp yenilenebilir enerji kaynaklarından daha fazla istifade ederek, enerji verimliliğini sağlayarak, ülkemizin yeşil ve düşük karbonlu kalkınma çağında en ön sıralarda yer alması için plan ve programların hazırlanarak gerekli faaliyetlerin yürütülmesi hedeflenmektedir.

Bahse konu ulusal katkı niyetine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: [http://www4.unfccc.int/submissions/INDC/Published%20Documents/Turkev/1/The INDC of TURK EY v.15.19.30.pdf](http://www4.unfccc.int/submissions/INDC/Published%20Documents/Turkev/1/The%20INDC%20of%20Turkey.pdf)

ÇED Yönetmeliğine tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadan bu projelere hiç bir teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilmemesi; çevre ve insan sağlığına dair çalışmaların öncelikli olduğunu göstermektedir. Planlanan termik santraller ile ilgili Bakanlığımızca yürütülen ÇED süreçlerinde; her zaman en kötü durum senaryosu üzerinden gidilmekte, tesisin inşaat ya da işletme aşamasında hiç öngörülmeleyen çevresel aksiliklerin ve etkilerin olabileceği, hiçbir şeyin yolunda gitmeyeceği varsayımlarından yola çıkılmaktadır. Bu kapsamda, bir takım ön veriler kullanılarak çevresel etkiler konusunda tahminler ve hesaplamalar yapılmakla birlikte, çevre ve insan sağlığını korumaya yönelik önlemler aldırılmaktadır.

Selena Kömür Santrali'nin işletmeye alınmasından sonra bölgeye yapacağı ilave etki, yapılan modelleme çalışması ile ortaya konulmuştur. Modelleme çalışmaları dahilinde SO₂, NO₂, PM10 ve çöken toz modelleri kümülatif olarak çalıştırılmış ve model sonuçları değerlendirmeye alınmıştır.

Kümülatif modelleme çalışmaları girdileri ve kümülatif maksimum kirletici konsantrasyonları ile meteorolojik kötü durum modeli çıktıları mezkur projeye ait Nihai ÇED Raporu Ek-20'deki Hava Modeli Raporu'nda detaylı olarak verilmektedir. Modelleme sonuçları 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği" ve 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği" kapsamında değerlendirilmiştir. Model sonuçları incelendiğinde; planlanan santralin ilgili yönetmeliklerde belirtilen sınır değerleri sağladığı görülmektedir.

